



ΚΙΝΗΣΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: kipan@central.ntua.gr

Αθήνα, 5 Ιουλίου 2013

Δ Ε Λ Τ Ι Ο Τ Υ Π Ο Υ

ΘΕΜΑ: *Επικαιροποιημένες θέσεις της Κίνησης Πανεπιστημιακής Αναβάθμισης για την Ανώτατη Εκπαίδευση και την Έρευνα.*

Με την ευκαιρία της **ορκωμοσίας της νέας Κυβέρνησης**, την **ανανέωση προσώπων και δομής** στο Υπουργείο Παιδείας, και λόγω της **συνεχώς επιδεινούμενης κατάστασης του Πανεπιστημιακού Συστήματος**, ως τμήμα της ηγεσίας της ΠΟΣΔΕΠ, θεωρούμε αναγκαίο να επισημάνουμε τα κεντρικά ζητήματα που απασχολούν σήμερα τον ενιαίο χώρο της Ανώτατης Εκπαίδευσης και της Έρευνας.

Η ελληνική κοινωνία έχει ανάγκη από ένα **ισχυρό, εξωστρεφές, διεθνώς ανταγωνιστικό Πανεπιστημιακό Σύστημα ουσιαστικό αρωγό της ανάπτυξης της χώρας** στα δέκα χρόνια που έρχονται. Η μακράς διάρκειας τελμάτωση, που εμφανίζει το σύστημα, έχει οδηγήσει σε αδυναμία ουσιαστικής και δημιουργικής παρέμβασης σε στρατηγικής σημασίας ακαδημαϊκά θέματα, που βρίσκονται σε κρίσιμο σημείο. Ως τέτοια θέματα, ενδεικτικά, μπορούν να αναφερθούν τα εξής:

- Η σύνταξη Οργανισμού και Εσωτερικού Κανονισμού η δημιουργία του ΝΠΙΔ και γενικότερα η θεσμική ολοκλήρωση της νέας δομής των Ιδρυμάτων, προϋπόθεση για την ενασχόληση με τα βασικότερα ζητήματα, όπως η ποιοτική αναβάθμιση των προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και προδιδακτορικών σπουδών, η ουσιαστική σύνδεση της ακαδημαϊκής δράσης με την κοινωνία και την οικονομία, η εξασφάλιση πρόσθετων πόρων από εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης, η διεθνοποίηση, κ.α.
- Η ολοκλήρωση της αξιολόγησης που έχει καθυστερήσει και η διαμόρφωση στρατηγικού σχεδιασμού για τα Ιδρύματα αλλά και το όλο σύστημα.
- Η χάραξη της πολιτικής χρηματοδότησης των δράσεων έρευνας και καινοτομίας για την περίοδο 2014 - 2020. Ειδικά επειδή αυτή η νέα περίοδος ανατρέπει πεπατημένες διαδρομές, όπως η εμπλοκή των Περιφερειών στη χρηματοδότηση της έρευνας.
- Η δόμηση του μεταλυκειακού χώρου εκπαίδευσης και κατάρτισης (Κολέγια, ΙΕΚ, «Ιδιωτικά Πανεπιστήμια», franchising, κλπ), όπου έχουμε αυθαιρεσίες της Πολιτείας και ανυπαρξία συνεκτικού σχεδιασμού.
- Η διαμόρφωση νέας σύγχρονης πολιτικής για την εκπαιδευτική διαδικασία στην Ανώτατη Εκπαίδευση (Βλέπε, [1]).
- Η εμπέδωση ενός «ακαδημαϊκού πολιτισμού» στα Ιδρύματα, αναγκαίου για την δημιουργική λειτουργία του Πανεπιστημίου.

Τα ζητήματα που θεωρούμε, ως ΚΙΠΑΝ, ότι θα πρέπει να αποτελέσουν τις προτεραιότητες της Κυβέρνησης, του Υπουργείου Παιδείας, των θεσμικών οργάνων των ΑΕΙ και των Ερευνητικών Κέντρων αλλά και βασική έγνοια όλου του ακαδημαϊκού κόσμου, είναι τα ακόλουθα:

A. Στον ευρύτερο χώρο της Ανώτατης Εκπαίδευσης

- ❖ **Να προχωρήσει άμεσα ο διορισμός ΟΛΩΝ των νέων εκλεγέντων καθηγητών και λεκτόρων στα ΑΕΙ.** Επιπλέον, ειδικά για την Ανώτατη Εκπαίδευση **να ισχύσει η αναλογία 1:1** στη

σχέση αποχωρούντων και νεοδιοριζόμενων -ρύθμιση απόλυτα συνδεδεμένη με το ρόλο και τα χαρακτηριστικά του πανεπιστημιακού καθηγητή. Επίσης να εφαρμοσθεί χωρίς άλλες αδικαιολόγητες καθυστερήσεις ο νόμος για τους **συναδέλφους ΙΔΑΧ με διδακτορικό**.

- ❖ Να **εξορθολογισθεί** –ει δυνατόν ακόμα και από φέτος- ο **αριθμός των εισακτέων**, με βάση την αναλογία διδασκόντων-φοιτητών, τις διαθέσιμες υποδομές καθώς και τις λοιπές ακαδημαϊκές δραστηριότητες των Τμημάτων . Όμως βασικό στοιχείο ενός οποιουδήποτε εξορθολογισμού αποτελεί αφενός η αποδοχή των προτάσεων των Ιδρυμάτων για τους αριθμούς των εισακτέων, αφετέρου να πάψει να αποτελεί το ζήτημα αυτό πεδίο άσκησης ακραίου λαϊκισμού από την πολιτική ηγεσία !
- ❖ Να **ενισχυθεί άμεσα η ΑΔΙΠ σε προσωπικό, υποδομές και πόρους**, ώστε να μπορέσει να ανταποκριθεί στο ρόλο της. Να ολοκληρωθεί η αξιολόγηση των ΑΕΙ και να δοθεί πρόσθετη χρηματοδότηση των Ακαδημαϊκών Μονάδων με βάση και τα αποτελέσματα της εξωτερικής αξιολόγησης. Ο παροπλισμός της ΑΔΙΠ αποτελεί συνειδητή επιλογή της πολιτικής ηγεσίας, καθώς της 'επιτρέπει' να κινείται αυθαίρετα, όπως στο άκρως προβληματικό «Σχέδιο Αθηνά».
- ❖ Να **μη γίνει άλλη τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου** πριν δοθεί ο απαραίτητος χρόνος ώστε να αξιολογηθεί νηφάλια η εφαρμογή του. Η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας να δηλώσει ρητά και σαφώς τη σταθερή βούλησή της για την άμεση υλοποίηση όλων των πτυχών του Νέου Θεσμικού Πλαισίου.
- ❖ Να **επανασχεδιαστούν τα αντικείμενα και η χωροταξική διάρθρωση του Πανεπιστημιακού Συστήματος** στα διεθνή πρότυπα, μέσα από ένα ειλικρινή και αποτελεσματικό διάλογο με όλους τους εμπλεκόμενους. Να μην έχουμε ξανά τα φαινόμενα της προχειρότητας και της εξυπηρέτησης κομματικών σκοπιμοτήτων του «Σχεδίου Αθηνά», με κορυφαίο ίσως παράδειγμα, την ίδρυση Τμήματος Πληροφορικής, με 160 εισακτέους με ανύπαρκτες υποδομές και κανένα πανεπιστημιακό καθηγητή! Στον τοπάρχη Υπουργό Αναπληρωτή Οικονομικών αλλά και στον Υπουργό Παιδείας καταλογίζονται τεράστιες ευθύνες, οι οποίες μεγεθύνονται έτι περισσότερο από το γεγονός ότι και οι δύο είναι πανεπιστημιακοί καθηγητές!

Όλα αυτά τα πισωγυρίσματα, οι καθυστερήσεις, η έλλειψη συνεργασίας με τους νέους φορείς αλλά και η ευθεία υπονόμευσή τους, οι απρεπείς συμπεριφορές, τα κόκκινα χρώματα και οι αναπεπταμένες κρεμάλες, οι χιλιάδες των τετραγωνικών μέτρων πανεπιστημιακών χώρων της γκρίζας ζώνης του άβατου, οι αντιδημοκρατικές και αντιακαδημαϊκές δράσεις στον πανεπιστημιακό χώρο, κ.α., αποδεικνύουν το μέγεθος του λάθους που εμπεριέχεται στην απόφαση της συνύπαρξης τμημάτων του παλαιού καθεστώτος δίπλα στη νέα δομή. **Αυτά έχουν ως αποτέλεσμα να φθείρονται δομές και πρόσωπα σε ένα αδυσώπητο αγώνα διατήρησης αναλλοίωτης της υφιστάμενης νομής της εξουσίας από το βαθύ κατεστημένο της ακραίας πολιτικό-ακαδημαϊκής συντήρησης.** Όταν όλα στον κόσμο εξελίσσονται με ταχύτητες διαστημικές, κάποιιοι αγωνίζονται να «κινούν» το Ελληνικό Πανεπιστήμιο με τους ρυθμούς ενός αραμπά βυζαντινής τεχνολογίας!

Β. Στο χώρο της Έρευνας και της Καινοτομίας:

Στην εποχή των γκρίζων αποχρώσεων θα πρέπει να τονισθεί ότι, παρά το ανεπαρκές θεσμικό πλαίσιο για την έρευνα, παρά την ασυνέπεια και ασυνέχεια της κρατικής ερευνητικής πολιτικής, παρά την απουσία «πολιτισμού έρευνας», παρά την ανεπαρκή και ανορθολογική χρηματοδότηση, **στα ΑΕΙ και τα ΕΚ υπάρχουν σημαντικοί σε πλήθος και δυναμική θύλακες αριστείας** με εξαιρετικές επιδόσεις στην προσέλκυση κοινοτικών κονδυλίων για την έρευνα και στον τομέα των

επιστημονικών δημοσιεύσεων. Τα μέτρα που, ως ΚΙΠΑΝ, προτείνονται -βασισμένα στις αποφάσεις των οργάνων της Ομοσπονδίας- είναι:

- Η χρηματοδότηση της Έρευνας και της Καινοτομίας να αυξηθεί άμεσα, μέσω ενός εξειδικευμένου «Επιχειρησιακού Προγράμματος Έρευνας και Καινοτομίας» για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, με στόχο αυτή να ανέλθει στο 1,5% του ΑΕΠ έως το 2020.
- Να εξαιρεθούν οι δαπάνες έρευνας και καινοτομίας από την περιοριστική πολιτική των μνημονίων.
- Να συνεχίσει να εφαρμόζεται απαρέγκλιτα ένα πρόγραμμα **τακτικών ετήσιων προκηρύξεων ερευνητικών προγραμμάτων**. Να ενισχυθεί σημαντικά ο επιτελικός ρόλος του ΕΣΕΤ και να αξιοποιηθεί στο έπακρο η **τεράστια διεθνής ακαδημαϊκή εμπειρία** όλων των μελών του, χωρίς τα γνωστά συμπλέγματα και τις ανασφάλειες των αρμοδίων.
- Να θεσμοθετηθούν ρυθμίσεις για την ισότιμη δικτύωση ΑΕΙ και ΕΚ, τη διασύνδεσή τους με τον παραγωγικό τομέα και την εξάλειψη ρυθμίσεων που πλήττουν την απορρόφηση κονδυλίων έρευνας.
- Να ολοκληρωθεί άμεσα η εκπόνηση του **Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας** (ΕΣΠΕΚ). Να θεσμοθετηθούν μέτρα για την ανάπτυξη της Ελληνικής Οικονομίας με βάση την **καινοτομική έρευνα**. Να διεκπεραιωθεί τάχιστα το θέμα του **Εθνικού Χάρτη Υποδομών**, με ισχυρή χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ.
- Να εξασφαλιστεί το συντομότερο για φέτος η **πρόσβαση στις ηλεκτρονικές πηγές** (περιοδικά κλπ) μέσω του HEAL-link και να διασφαλιστεί για τα επόμενα χρόνια. Επίσης να προωθηθεί η πολιτική «ανοιχτών δεδομένων» και «ανοιχτής πρόσβασης».
- Να θεσμοθετηθούν ειδικά μέτρα και να υλοποιηθούν δράσεις για την ανάσχεση της **«διαρροής εγκεφάλων – brain drain»**, πέραν των ανωτέρω.
- Να υποστηριχθεί και να προβληθεί η **ερευνητική Αριστεία και Καινοτομία**, η οποία συνεισφέρει στην καλλιέργεια ενός «πολιτισμού έρευνας» -μια πολύτιμη επένδυση για τη νέα γενιά και το μέλλον της χώρας.

Συναισθανόμενοι τις ευθύνες μας ως μέλη της ηγεσίας της ΠΟΣΔΕΠ αλλά και ως απλοί πανεπιστημιακοί καθηγητές, καλούμε τους συναδέλφους να είναι σε εγρήγορση έτσι ώστε να προασπίσουμε τις θέσεις που εκφράζονται στο Πρόγραμμα Δράσης της Ομοσπονδίας (βλέπε, [2]), όπως αυτό ψηφίστηκε πριν μερικούς μήνες στο 11^ο Συνέδριο της ΠΟΣΔΕΠ και που συνοψίζονται στην προσπάθεια ανασυγκρότησης των Ελληνικών Πανεπιστημίων ως πυρήνων της αριστείας, της εξωστρέφειας, της δημιουργίας, της σύγχρονης εκπαίδευσης και της ανταγωνιστικής έρευνας.

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ της ΚΙΝΗΣΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ

Αναφορές:

[1] «Οκτώ προτάσεις για διδασκαλία και έρευνα στα ΑΕΙ», http://news.kathimerini.gr/4dcgi/w_articles_eil_2_21/06/2013_524281

[2] «Πρόγραμμα Δράσης της Ομοσπονδίας», Απόφαση του 11^{ου} Συνεδρίου της ΠΟΣΔΕΠ, Σάββατο 2 Φεβρουαρίου 2013. http://www.posdep.gr/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=1338&Itemid=47

Κοινοποίηση:

- Διοικούσα Επιτροπή της ΠΟΣΔΕΠ,
- Καθηγητή **Κων/νο Αρβανιτόπουλο**, Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι, minister@minedu.gov.gr
- Κύριο **Συμεών Κεδίκογλου**, Υφυπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι, symeonk@parliament.gr

- Κύριο **Κων/νο Γκιουλέκα**, Υφυπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι, info@gioulekas.gr, gioulekas@parliament.gr
- Καθηγητή **Αθανάσιο Κυριαζή**, Γενικό Γραμματέα Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι, gengram@minedu.gov.gr
- **Σύνοδο Πρυτάνεων Ελληνικών Πανεπιστημίων**, lilnikol@interel.uoa.gr
- **Σύνοδο Προέδρων Συμβουλίων Ιδρύματος Ελληνικών Πανεπιστημίων**,
- **Σύνοδο Προέδρων ΤΕΙ**,
- **Διαρκή Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων**
- **Επιτροπή για την Έρευνα και την Τεχνολογία της Βουλής των Ελλήνων**
- Καθηγητή **Ιωάννη Τσάκνη**, Πρόεδρο **ΟΣΕΠ/ΤΕΙ**, jtsaknis@teiath.gr
- Κυρία **Μαρία Στουμπούδη**, Πρόεδρο ΕΕΕ, mstoum@hcmr.gr